

udtalt sig til, Gavn for, at der aabnes Ud- gang til Erhvervelsen af Jord til Huslodder (Landbokommissionens Betænkning S. 23—24), og Udvalget er ogsaa enigt i at Sagen bør fremmes paa denne Maade.

Et Mindretal foreslaar at forhøje Jord- loddens Størrelse til 4 à 6 Tdr. Land Middelfjord, dog ikke mindre end 3 Tdr. Land geo- metrisk Maal, og skønt det vistnok maa erkendes, at Jordlodder med et noget større Areal end af Regeringen foreslaaet navnlig i de senere Aar har vist sig at være de mest rentable, saa finder Udvalgets Flertal det dog af flere Grunde utilraadeligt at gaa saa vidt, thi dels vil disse større Husmandsbrug enkeltvis kræve et større Offer fra Statens Side, hvoraf Følgen bliver, at kun et mindre Antal af Ansøgerne kan komme i Betragtning, og dels kan det, da disse større Brug ogsaa vil kræve større Tilskud fra Landarbejderen, befrygtes, at denne Foranstaltning i ringere Grad end ønskeligt kommer den virkelige fattige Landarbejder til gode.

Paa den anden Side maa Flertallet hævde det ønskelige i, at disse Jordbrug blive saa store, at der paa disse kan holdes 2 Røer, og man har derfor foreslaaet at forhøje Jordloddens Størrelse til $3\frac{1}{2}$ à 5 Tdr. Land Middelfjord, idet man gaar ud fra, at denne Forhøjelse vil kunne foretages uden at forandre den i Forslagets § 7 fastsatte højeste Sum til det enkelte Husmandsbrug. Vi erkende, at Hensynet til Landbruget i Almindelighed kan have sin Berettigelse, og vi mene ogsaa at have taget dette Hensyn, og at Forslaget med de af Flertallet stillede Ændringer vil blive til Gavn for Landbruget i sin Helhed, men Hovedhensynet maa dog være at Jordlodderne saa en saadan Størrelse, at det i økonomisk Henseende kan blive til virkelig Gavn for dem, der komme i Besiddelse deraf.

Efter Flertallets Forslag vil Jord- loddernes Størrelse mere kunne rette sig efter vedkommende Egn's Trang, og at det paa visse Steder vil være ønskeligt at saa Jordlodderne noget større, erkendes ogsaa af Landbokommissionen, naar den (Side 18) skriver, at man „maaste endog kunde frem- kalde Arbejdsløshed, hvis man paa de Egne,

hvor der ikke mangler Arbejdskraft, og hvor man dog har udtalt sig til Gavn for Ud- lægning af Huslodder, vilde skabe saa smaa Huslodder, at de ikke kunde ernære en Familie“, og den finder det under saadanne Forhold rigtigt „at gøre Huslodderne lidt større, saa de komme til at husselsætte den størst mulige Arbejdskraft“.

Landbokommissionen synes ogsaa at anse en Jordlod, hvorpaa der kan holdes 2 Røer, for heldig, den skriver saaledes i Be- tænkningen (Side 60): „At der gives Ud- gang til Erhvervelse af Lodder, hvorpaa den dygtige Arbejder kan holde 2 Røer, er der- hos anbefalet fra ikke saa Steder. Naar henses til, at der ikke hele Aaret rundt kan have Mælk af en Ko, samt til, at Holdet af 2 Røer hverken i Henseende til Husrum eller Pasning stiller væsentlig større Krav end Holdet af en Ko, er det ogsaa let for- klarligt, at det at kunne holde to Røer er en stor Fordel fremfor kun at kunne holde en. Husejendomme til to Røer ere derfor søgte og efter deres Størrelse værdifulde, ligesom deres Værdi er forholdsvis konstant, hvor- for de som Pant betragtede ere mere betryggende“. Naar Kommissionen des- uagtet kun foreslaar 3 à 4 Tønder Land, kommer det vel af, at den anser det „for sandsynligt, at en dygtig Landarbejder efter- haanden vil kunne drive det til paa en Lod af den angivne Størrelse at holde et Par Røer“, men dette vil efter Flertallets Mening kun ganske undtagelsesvis kunne naas.

Til Grund for de af Udvalget eller dets Flertal foreslaaede Ændringer til Lov- forslagens §§ 9, 13 og 14 anføres, at naar Flertallet er gaaet bort fra at søge Opgaven løst ved Hjælp af de bestaaende Husmands- kreditforeninger, saa er det, fordi denne Ordning synes ikke blot at være sim- plere, men ogsaa i ikke ringe Grad at kunne komme disse smaa Jordbrugere til gode, medens man paa den anden Side ikke ser, at Statens Risiko forøges, og Flertallet foreslaar derfor delvis at gaa tilbage til den i Landbokommissionen først udarbejdede Plan. Ifølge denne Plan, der findes i Be- tænkningen Side 29—30, skulde disse Ejend-